

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2-20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V prvi prejemni mesečno . . . 1-70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . " 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE C

Inserati:

Enostopna pettivrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 18 v
za dvakrat . . . " 15
za trikrat . . . " 13
za večkrat primeren popust.

Poročna oznaka, zahvala, esortalec itd.:
enostopna pettivrsta po 20 viz.

Poslano:

enostopna pettivrsta po 40 viz.
Izhaja vsak dan, izvzemli ne-
dolge in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bozn.-hero. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 182.

Hrvati zasedli Belgrad.

Zagreb. Ban baron Škerlec je prejel brzovjavko sledeče vsebine:

V posebno čast mi je, da morem naznaniti Vaši Prezvišenosti, da je od balkanskih sil 26. karlovaški črnovojniški pešpolk kot prvi zasedel glavno mesto kraljevine Srbije — Belgrad.

Kurelec, polkovnik,
poveljnik 26. karlovaškega črnovojniškega pešpolka.

Nato je ban brzovjavno odgovoril:

»Poveljnik 26. karlovaškega črnovojniškega pešpolka polkovnik Kurelec, Belgrad.

Zahvaljujem se Vam najiskrenejše za ljubeznjivo naznanilo, iz celega srca čestitam Vam in celemu junaškemu polku za prekrasen in časten uspeh. Cel hrvatski narod in ponosen na to, da je ravno hrvatski polk prvi zasedel Belgrad ter je s tem ovenčal zmagovalne operacije naše hrabre vojske v Srbiji.

Kako smo zasedli Belgrad.

Dunaj, 3. decembra. (Kor. urad.) Z južnega bojišča se uradno poroča: Naše zmogovito prodiranje čez reko Kolubaro je prisililo sovražnika, da je brez boja zapustil Belgrad, ker belgrajske utrdbe branijo mesto le proti severni strani in da se tako izogne vojnega ujetništva. Naše čete so udrele v Belgrad čez Savo in iz južno-zahodne smeri ter so zasedle višine, ki leže južno od mesta. Javna poslopja, kakor tudi avstro-ogrsko in nemško poslaniško palačo so takoj vojaško zastražili.

Budimpešta. »Pesti Hirlap« poroča iz Zemuna: Naši težki monitorji so pričeli že pred par dnevi obstreljevati belgrajski trdnjavo, in je njihovo izvrstno in energično streljanje imelo velik uspeh. Sovražni francoski topovi 28 cm kalibra so bili prisiljeni umolkneti; njihovo moštvo je imelo velike izgube. Potem ko so naše straže poročale o delovanju našega težkega topništva, so pričele naše čete na zemunski obali iti preko zopet popravljenega mostu čez Donavo, in so najprej prišle na Ciganski otok, od tod pa so vkorakale v glavno sovražnikovo mesto. Medtem so naši z bajonetnim naskokom pregnali Srbe iz Ciganskega otoka in njihovih skrivališč blizu železniškega nasipa ter so zasedli Topčider, kakor tudi celo zahodno mesto. Obenem je prodiral v mesto oni del naših čet, ki je po zavzetju Obrenovca prodiral ob Savi proti Belgradu in je že dopoldne bil v mestu. Ob 12. uri opoldne je bil Belgrad zaseden. Z godbo na čelu so naše čete vkorakale v Belgrad. Še tisti dan so pričele naše čete graditi pontonski most, tako da bode mogla kavalerija in tren v najkrajšem času prekorčiti reko. Ladje, ki so na razpolago naši vojski, so že odšle iz Novega Sada in Zemuna, da pomagajo pri transportu. Pripovedujejo, da sta se dva belgrajska polka udala, ali do sedaj se še ni moglo izvedeti za resnico.

VESELJE OB ZAVZETJU BELGRADA.

Dunaj, 3. decembra. (Kor. urad.) Iz cele monarhije dohajajo neprestano poročila o veselju in o patriotičnih manifestacijah prebivalstva povodom zavzetja Belgrada.

OGRSKI MAGNATI SLAVE PADEC BELGRADA.

Budimpešta, 3. decembra. (Kor. ur.) V odsekovi seji magnatske zbornice je izrazil predsednik Wlassics živahno veselje, ker je zasedla naša slavna armada Belgrad, glavno mesto Srbije. Kakor dozdeva tudi v bodoče s ponosom in z neomejnim zaupanjem gledamo na svojo hrabro ar-

mado in molimo, naj jo na vseh njenih potih Bog blagoslovja.

Laški državni zbor.

Rim, 3. decembra 1914.

Laški državni zbor je danes zopet začel svoje delo. Vsa Italija je z nestrpnostjo pričakovala izjave laške vlade v zbornici in zato je tudi parlament z veliko napetostjo poslušal govor ministrskega predsednika.

Prvi je dobil besedo ministrski predsednik Salandra. Njegov govor prinašamo tu samo v izvlečku.

Medtem ko se je laška vlada pečala z raznimi upravnimi, davčnimi in socialnimi reformami, je naenkrat nenadoma in nepričakovano brez nas in brez dogovora z nami izbruhnil konflikt, ki smo ga skušali v interesu civilizacije in ohranitve miru zaman preprečiti. Vlada je morala nato premišljovati, ali nam določbe naših pogodb nalagajo dolžnost, da se vojske udeležimo. Ampak vestna presoja obstoječih pogodb po črki in po duhu kakor tudi jasno poznanje izvora in končnega cilja tega konflikta sta ustvarili v nas prepričanje, da nimamo nobene dolžnosti se te vojske udeležiti. Mirno in prosto presojevanje položaja nam pa je narekovalo, da smo v obrambo laških koristi takoj svojo nevtralnost priglasili. Naš sklep je bil že po naravi tak, da smo vedeli, da bo izzval strastne debate in razne sodbe. Ampak polagamo se je ustvarilo v Italiji in izven Italije splošno prepričanje, da smo se s tem samo svoje pravice poslužili in ukrenili to, kar laškim koristim najbolj odgovarja.

Ta prostovoljno proglašena nevtralnost, ki se je lojalno držimo, pa nima moči, da bi nas obvarovala pred posledicami velikanskega preobrata, ki postaja vsak dan večji in katerega konec je vsakemu nepoznan. Na suhem in na morju starega kontinenta, katerega podoba se utegne najbrže spremeniti, ima Italija življenske interese. Italija ima tukaj upravičene zahteve, da se obdrži. Ima pravico, da kot velesila ne samo ohrani svoje postojanke nedotaknjene, ampak da v primeri z povečanjem drugih držav ne ostanejo njene postojanke manjše. Zato ne sme biti naša nevtralnost brez življenja in pasivna, pač pa delavna in čuječa, ne slabotna, ampak močno oborožena in pripravljena za vsak slučaj. (Pri teh besedah je cela zbornica vstala in napravila Salandri prisrčno ovacijo.)

Največja skrb vlade je, da je naša armada in mornarica popolnoma pripravljena. Zato se nismo obotavljali prevzeti odgovornosti na se za velike izredne izdatke in za preosnovno vojaške organizacije. Skušnja iz zgodovine, še bolj pa sedanji dogodki nas uče, da kjer pravica jenja, more blagor naroda štiti samo organizirano, z vsemi tehničnimi pripomočki opremljeno človeščinami pripomočki opremljena človeška moč. Italija ne zasleduje pri tem tem organizira in z energijo oborožuje, da ne bo prejalislej potlačena.

Poleg tega moramo misliti na to, da bomo omilili izvanredne gospodarske posledice, ki nam jih je ta konflikt prinesel. Treba bo poiskati raznih sredstev, da ne bo narodna blaginja preveč trpela.

Danes je predvsem potrebno, da vsi Lahi slovesno pokažemo, da smo v besedi in v dejanju edini. Vlada trka na patriotizem in skupno delo celega parlamenta. Današnji dogodki zahtevajo močno in sigurno vladno. Potem ne bo treba imeti skrbi o usodi Italije. (Vsi poslanci vstanejo in kličejo: Evviva Italia!)

Predsednik zbornice nato naznani, da so šli zastopniki vlade v senat, kjer bodo oddali enako izjavo.

× × ×

Italijanski radikalci zadovoljni z vladno izjavo.

Rim, 4. decembra. (Kor. urad.) »Agenzia Stefani« poroča: Izjave ministrskega predsednika so napravile v zbornici in senatu najboljši vtis. Radikalna skupina zbornice je imela včeraj popoldne posvetovanje in je soglasno sklenila vladne izjave odobriti. Poslanec Sacchi bo podal v zbornici izjavo v tem smislu.

Sporazum med Rumunijo in Bolgarijo.

Budimpešta, 2. decembra. »Pesti Hirlap« piše: »Messenger« poročajo iz Niša, da se je med Rumunijo in Bolgarijo dosegel sporazum tako, da bo Rumunija vrnila del Dobrudže. Trospornumne velesile so vse storile, da bi spravile Bolgarijo tudi z Grčijo, a tu so velike ovire. Bolgarski politični krogi izjavljajo, da so te vesti tendenciozne in v kolikor se tičejo Grčije in Srbije fantastične in brez podlage.

Portugalci v vojski.

Curih, 3. decembra. Portugalski poslanik v Rimu je izjavil nekemu sodniku lista »Stampa«, da se bodo ekspedicijske čete takoj drugi dan odpeljale v Angolo. Došla so že poročila o treh nemških napadih. Sodelovanje Portugalske v evropski vojski je določeno šele za pozneje.

Frankobrod, 3. decembra. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Carigrada: Ker se je Grška izognila angleškim vabam, da bi odposlala svoje čete v Egipt, je sedaj Portugalska šla na angleške limanice. Že nekaj dni biva v Egiptu portugalski častniki, ki so predhodniki portugalskih pomožnih sil. Na povelje lorda Kitchener se bodo še ta teden izkrcali v Egiptu večje čete portugalskih vojakov.

Kdaj bo konec vojske?

London, 4. decembra. (Kor. ur.) »Westminster Gazette« piše: Koliko časa bo trpela vojska, je odvisno od tega, kake mirovne pogoje bomo stavili. Če hočemo prodreti s svojimi mirovnimi pogoji in osvoboditi svet trajne nevarnosti, ne smemo sanjati o skorajšnjem miru. Smešno bi bilo govoriti, da se bo vojska končala že ob Novem letu ali pa prihodnjo spomlad.

Vslaja Burov.

Johannesburg, 3. decembra. Oddelek Burov se je utrdil v gorovju Magalies v okraju Krugersdorp. Odposlal je čete, ki rekvirirajo na posestvih konje in puške.

DEWET UJET.

Pretorija, 4. decembra. (Kor. urad.) Poveljnik Britz poroča, da je 1. decembra na farmi Waterburg 100 milj vzhodno od Hafekinga ujel Deveta.

GENERAL BOTHA PROTI NEMCEM.

London, 3. decembra. »Daily Telegraph« poroča iz Johannesburga: General Botha se je podal na fronto proti nemški južni Afriki.

Vojska z Rusi.

NA SEVERNIH BOJIŠČIH POLOŽAJ NEIZPREMENJEN.

Danes došla poročila kažejo, da se na severnem bojišču na obeh straneh pripravljajo operacije, ki hočejo izsiliti odločitev.

Berolin, 3. decembra. (Kor. ur.) Wolf-fov urad poroča: Veliki glavni stan, 2. decembra 1914 dopoldne: Na obeh bojiščih se ni nič posebnega zgodilo. — Najvišje vodstvo armade.

Dunaj, 3. decembra. (Kor. ur.) Uradno se razglša: Naš položaj na severovzhodnem bojišču se včeraj ni spremenil. — Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, generalni major

NEMSKI CESAR OBISKAL POLJSKO BOJIŠČE.

Berolin, 3. decembra. (Kor. urad.) Veliki glavni stan poroča: Njegovo Veličanstvo nemški cesar je danes obiskal dele avstro-ogrskih in nemških čet, ki se vojskujejo v okolici Čenstohova. — Najvišje vodstvo armade.

STRAŠNI BOJI NA RUSKO-POLJSKEM.

Berlin, 3. decembra. »Tageblatt« poroča iz Kodanja: Po peterburških brzovjavkah se boji nadaljujejo skoro na celi fronti. Boji severovzhodno in jugozahodno od Lodza so najstrašnejši in najbolj krvavi, odkar traja vojska. Vsaka ped zemlje se brani. Izgube so ogromne.

RUSKI UDAREC NA NEMSKO-AVSTRIJSKO MEJO NAD KRAKOVOM PONESREČEN.

Berlin, 3. decembra. »Tageblatt« poroča: Zadnji ruski vojni načrti, napravit močan sunek proti nemško-avstrijski meji med Soldavo in Krakovom, se je ponesrečil. Upati smemo, da je za vedno pokopan.

NADALJEVANJE NEMŠKE OFENZIVE NA VZHODNEM BOJIŠČU.

List »Nieuwe Rotterdamse Courant« poroča iz Londona: Ruski vojaški krogi sodijo, da je postal položaj zopet nenavadno važen. Nobenega dogodka še ni bilo, s katerim bi bile v zvezi tako velike koristi in take nevarnosti, kakor v sedanjem položaju na Poljskem. Vse kaže, da bo še trajala sedanja napetost in da se še pomnoži. Jasno je, da Nemci drže svoje postojanke nasproti Lodzu in Lowiczu, ker pričakujejo kmalu ojačenj. Jasno je tudi, da je Vzhodna Pruska preveč oddaljena za protidemonstracijo. Proga med Lodzom in Soldavo v sedanjem letnem času ni pravna za premikanje čet. Vojaški sodniki različnih listov soglašajo, da nadaljujejo Nemci ofenzivo.

KAKO SODIJO RUSI O BOJH NA POLJSKEM.

Kodanj, 4. decembra. »Politiken« pri naša sledeče poročilo lista »Times« iz Peterburga: Glavno mesto nepotrpeljivo pričakuje poročil s Poljskega. Došla poročila še povišujejo napetost. Kljub klimatičnim težavam vzdržujejo Nemci svoje postojanke pri Lodzu in Lowiczu in napravljajo Rusom zelo težke izgube. Sedaj pričakujejo ojačenj, pa odkod naj Nemčija vzame ojačenja?

KAJ JE Z RENNENKAMPFOM?

London, 3. decembra. (Kor. ur.) »Morning Post« poroča iz Peterburga: General Rennenkampf je odstavljen od višjega poveljstva, ker je v koncentracijskem gibanju pri obkolitvi Nemcev svoje stališče zavzel dva dni prepozno.

London, 3. decembra. »Daily Telegraph« poroča iz Peterburga: Višje poveljstvo severne ruske armade je še v rokah generala Rennenkampfa.

POLOŽAJ PRZEMYSLA UGODEN.

Neki vojaški zdravnik je pisal iz Przemysla, kakor poročajo cenzurirani graški listi, da je ruska oblegovalna armada manjša kakor ob prvem obleganju in da je skoraj popolnoma mirno, izvzemei takrat, kadar naši izpadajo.

»Nowa Reforma« poroča, da je mnogo Krakovčanov dobilo pismo iz Przemysla, ki so jih zrakoplovci prinesli. Pisma potrjujejo, da se ima prebivalstvo v mestu dobro in da ničesar ne primanjkuje.

Ne samo vsi sovražnikovi napadi so bili odbiti, ampak tudi posrečeni izpadi so sovražniku napravili težke izgube. Duh vojaštva je izboren.

Podobno poročajo »Narodni Listy« iz Prage. Pismo, ki ga ponatiskujejo ima datum 17. novembra in hvali razpoloženje obleganega vojaštva. Bolnih sploh ni med njimi. Živil je nad potrebo. Ne samo vojaki, ampak tudi civilno prebivalstvo se je vsemu privadilo.

NASILNOSTI RUSOV V BUKOVINI.

Dunaj, 3. decembra. (Kor. ur.) Iz vojne častniškega stana se poroča: Iz Bukovine prihajajo vesti, da Rusi vedno nasilno nastopajo, posebno proti Rumunom. V Zadovju ob Seretu so Rusi izveli o polnoči iz postelje 85letnega posestnika in v pokojenega ritmostra Demetra Gojana. Vlekli so ga na vrt, kjer so ga zvezali in pretepali tako, da je tekla kri. Medtem so demolirali in oropali Gojanovo stanovanje. Ujete ranjene orožnike privezujejo za konje in jih tako odvažajo.

BIELITZ IN BIALA BREZ TOBAKA.

Bieltitz, 2. decembra. Že nekaj dni v tukajšnjih tobakarnah ni dobiti nobenih smodk in cigaret in nobenega tobaka. Vse trafike imajo na vratih napis: Razprodano. Vendar se pa v bližnjih dneh pričakuje večja količina tobačnih izdelkov in tobaka.

RAZOČARANO ZMAGOSLAVJE V PARIZU.

»Reichspost« objavlja: Po poročilih francoskih listov, došlih v Genf, je bil Pariz štiri dni zmagoslaven. Mesto je krasilo več stotisoč zastav; ruska poročila o zmagah so se nakupila vsako uro. Zadnja »Matinova« brzojavka je trdila, da so baie Rusi med Vratislavo in Lodzom ujeli 800 tisoč Nemcev. Zmagoslavje slavlje je pripelo do viška pred ruskim poslanstvom. Drugi dan je pa iztreznila Parizane izjava ruskega generalnega štaba, ki je svarila pred tistimi poročili o zmagah, ki se ne potrjujejo. Kratko in klaverno je kot odmev zanisal »Figaro«: »Veliko zmagoslavje je bilo, kakor se zdi, prenačeno. Peterburška vlada še ničesar ne ve o velikih zmagah, nemški odpor se še nadaljuje.«

KNEZ CHILKOW DIMITRIJEV PADEL.

Rim, 3. decembra. V Galiciji je padel ruski knez Chilkow Dimitrijevič, znan privrženec Tolstojevih nauk. Svoje čase je bil izgnan na Kavkaz, ker kot častnik ni hotel podpisati smrtnih obsodb vojakov, ki so se uprli. Ob izbruhu vojske je bil zopet sprejet v armado. Na čelu kozackega polka se je udeležil več bojev, vendar pa zvest nauku Tolstoj »ne ubijati« sam ni oddal niti enega strela in ni nikoli rabil sablje. Kneza je krogla smrtno zadela v glavo.

× × ×

BOMBE V LODZU.

Berlin, 3. decembra. »Morgenpost« poroča čez Amsterdam iz Peterburga: Osebe, ki so došle iz Lodza v Varšavo, pripovedujejo, da so nemški letalci vrgli pretekli ponedeljek 18 bomb v mesto Lodz. Bombe so eksplodirale in napravile ogromno škodo. Bilo je veliko oseb ubitih in ranjenih. Velik del mesta je pogorel.

RUSKO POROČILO O OBKOLITVI NEMCEV PRI LODZU.

Kristijanija, 3. decembra. Ruski list »Rječ« poroča: Oba nemška armadna zbora, ki sta prejšnji teden pri Lodzu prišla v nevarnost, da ju obkolijo na novo došle ruske sile, sta na sledeči način prodrli: Nemci so poslali še dva armadna zbora na ogroženo mesto. Kar je bilo za dva armadna zbora nevarno, se je štirim posrečilo. Prodrli so, čeprav z velikimi izgubami.

Boji na Srbskem. — Naše prodiranje v Srbiji.

Na ostalih delih bojne črte so se večeraj, ker se sovražnik umika in ker morejo na blatinah cestah lastne čete priti le počasi naprej, bili le manjši boji s sovražnikovimi zadnjimi stražami. V teh bojih so naše čete ujele 200 Srbov.

SRBSKI GLAVNI STAN V NIŠU.

»Wiener Allg. Ztg.« objavlja: Iz Sofije se poroča: Poluradna »Kambana« piše: Velike avstroogrške vojske so prekoračile 24. novembra reko Kolubaro med Valjevom in Lazarevcem. Severno od Lazarevca je reka prestopila bregove in je prizadala prvodenj Srbom pri umikanju velike težave. Srbi so razstrelili ob umikanju lastne mostove. V srbski armadi se je prej močna disciplina zrahljala. Pojavili so se baie posamezni slučaj, da vojaki niso sledili poveljem častnikov in da so jih več ustrelili. Vojaške zaloge so prepeleli iz Kragujevca v Niš. Trdi se tudi, da se premesti glavni stan srbske armade v Niš.

SRBI TRUMOMA BEŽE V SOLUN.

Solun, 3. decembra. Neprestano prihajajo semkaj begunci iz Srbije. Vsi hoteli in privatna stanovanja so polna teh beguncev. Vsi pripovedujejo, da se v Makedoniji pojavlja revolucionarno gibanje. Grška vlada je odredila vse potrebno, da se gibanje ne razširi tudi na grška tla. Meje je zasedlo močno orožništvo. Tudi v Solunu se je ukrenilo potrebno. V več hišah se je izvršila preiskava; pri nekem Tanku Golev so našli dva velika zaboja pušk in mnogo streljiva. Goleva in njegova dva sinova so zaprli.

UJETNIKI O RAZMERAH V SRBSKI IN ČRNOGORSKI ARMADI.

Budimpešta, 3. decembra. »Az Est« piše iz Metkoviča: Vsak dan prihajajo tod skozi transporti srbskih ujetnikov. Med včeraj dospelimi 600 ujetniki je bilo 42 častnikov. Ti vojaki so bili v najslabšem stanju in močno sestradani. Častniki so vsi imenitno opremljeni in opravljeni. Častniki, ki so služili v garnizijah v južni Srbiji, niso niti najmanj slutili pravega položaja srbske armade. Ondi so jim rekli, da se je številno armade zato tako skrčilo, ker je velik del na Ogrskem. Neki poročnik je pripovedoval, da je vojaštvo izpostavljeno velikemu pomanjkanju; oskrbovanje z živežem je neredno in zimsko obleko, ki jo je poslala Rusija, so morali odstopiti Črnogorcem, ker je ondi zima še huja. Že več dni v Črnigori močno sneži in dežuje; na gorah je pol metra snega. Veliko čet je pobegnilo v Albanijo, ker niso mogli prenašati hudega mraza.

PREVAZANJE SRBSKIH UJETNIKOV.

Budimpešta, 2. decembra. »Az Est« poroča iz Mitrovice: Vsak dan dosepevajo semkaj veliki transporti srbskih ujetnikov. Tu ostanejo nekaj dni v karanteni, potem pa jih odpravijo v razne ujetniške tabore v notranjosti monarhije. Srbski ujetniki se zelo pritožujejo, da so dobivali zadnji čas pokvarjen proviant, da so zelo prezebali, ker nimajo zimске obleke in da tekom lutih in neopretnih bojev v zadnjih tednih njihov tren ni dohajal bojnih čet, tako da mnogokrat niso dobili ne živil ne municije. Nasprotno se pa oskrbovanje naših čet od dne do dne boljša. Na tisoče delavcev noč in dan popravljajo ceste in ker je zemlja sedaj trdo zamrznila, je dovažanje potrebščin vedno lažje in hitreje. Srbske ceste niso prvovrstne zgradbe; po izkopanem terenu so na debelo nasuli kamenje in cesta je bila gotova. Sedaj popravljajo in gladi ceste na tisoče rok in na stotine parnih valjarjev.

Boji na zahodu.**Reims opustošen za več let.**

»Lokalanzeiger« poroča: Položaj v Reimsu je po pariških poročilih strašen. Nemški strelski jarki so se približali predmestju do 1800 metrov. Nemci obstreljujejo vse mestne dele. Reims je za več let opustošen. Škoda presega že zdaj 350 milijonov frankov.

Francosko uradno poročilo o položaju na bojišču.

»Vossische Zeitung« poroča iz Genf: V ponedeljek izdano francosko poročilo pravi: V Belgiji se je čulo v nedeljo precej močno gromenje topov. Ne poroča se, da bi bila kje napadala nemška pehota. Sovražnik še nadalje razvija na severu precej živahno delovanje. V Argonih se z odmori nadaljujejo boji, ne da bi se položaj izpremenil. Iz Woerthe in iz Vogeza ni nič novih poročil. Poročilo, izdano dne 1. t. m., pravi: Nemška pehota je poizkusila južno od Bixchoote brezuspešno zapustiti strelske jarke.

Neugoden položaj Francozov pri Arrasu.

Genfski dopisnik piše »Berliner Lokalanzeigerju«: Nejasnost vodstva francoske armade o nemških načrtih se zrcali iz najnovejših Joffrejeve note, ki opozarja na severno od Arrasa razvito nemško delavnost. Zasebne brzojavke potrjujejo, da je položaj za Francoze pri Arrasu neugoden. Položaj ni s tem, da je zasedel neki francoski oddelek 2. decembra grajski park v Vermelles, ki leži med Bethunem in Lensom, nič izpremenjen. Izpad nemške pehote 2. decembra južno od Bixschotta je presenetil francoskega generala Focha, ki je, dasi je razpletel obširno poizvedovanje, navezan le na negotove domneve o nemških načrtih ob Yseri.

Nemci se pripravljajo na zahodu na nov udarec.

O bojih na Flandernskem poroča amsterdamski »Telegraaf« iz Sluisa sledeče: Zopet čujemo grmenje težkih mornariških topov, ki niti za trenutek ne poneha. »Times« poroča iz Boulogna: Za nepredirljivim zastorom nemške artiljerije, ki z večjo ali z manjšo silo neprestano grmi, se pripravljajo sovražnik na nov udarec. Zlomljen še ni in mu niti na misel ne pride, da opusti svojo nado priti do obrežja. Pri Ypernu sicer deluje nemška pehota zopet s podvojen silo, a zdi se le, da bo tvoril Arras središče viharja. Zavezniki so pripravljeni na sunek in upajo, da se sovražniku ne bo posrečilo prodiranje. 1. decembra je poročal »Berliner Tageblatt«: V Oostburgu se je tudi danes čulo močno grmenje topov. Najbrže bodo obstreljevali nemške čete zopet od morske strani.

Francozi mislijo na olenzivo.

»Svenska Dagbladet« poroča iz Pariza: Francoski častniki se enoglasno te misli, da se pripravljajo francoska ofenziva. Vsi mladi Francozi so vojaško izvežbani in so poslani na fronto. Prišel je trenutek,

da se začne z odločnim napadom. To je treba storiti že z ozirom na francosko ljudstvo, ki deloma vsled vojske veliko trpi.

Pariška gledališča zaprta.

Radi finančnih težkoč ne morejo otvoriti v Parizu gledališč. Edino »Comédie française« je priredila eno predstavo v korist belgijskim beguncem.

Angleži o svojih izgubah.

London. »Times« piše: Angleška armada je izgubila 84.000 mož, približno toliko, kolikor je znašala prvoina ekspedicija na Francosko. Izgube v bitkah pri Yperu in Armentieres znašajo nekako 50 tisoč mož, med temi 5500 Indijcev. Priznati moramo, da so nemške čete kljub groznim izgubam še številnejše od nas in da imajo dobro utrjene postojanke. Imajo strašno artiljerijo, ki je tu in tam postavljena in dobro skrita. Njihovi topovi še prevladujejo in pokopavajo neprestano naše ljudi s tem, da razdirajo cele oddelke v naših strelskih jarkih. Njihovi strelci so drzni in trdovratni. Njihovi topovi nam povzročajo vedno izgube. Njihovo poizvedovanje v zraku je sicer nekoliko ponehalo; kljub temu prihajajo njihovi letalci nad nas in nas opazujejo. Angleški častniki in podčastniki so zelo oslavljeni. Poslali smo na fronto skoro celo redno rezervo in najboljši del posebne rezerve naših zborov. Če naše zaloge niso v stanu rednih nadomestnih čet več pošiljati, bi armada v fronti rada pozdravila kot nadomestilo en del nove armade. Mi rabimo vsakega moža, ki ga najdemo. Treba bo kmalu na to misliti, kako bomo nove moči na fronti boljše uporabili. Ali naj jih pošiljamo skupno v armadah, divizijah, brigadah ali pa posamezno, da izpopolnijo vrste v fronti.

Upor med belgijskimi vojniki na Nizozemskem.

Amsterdam, 4. decembra. (Kor. ur.) »Handelsblad« poroča iz Zeista: V tukajšnjem taboru so se danes Belgijci uprli, nakar so nizozemske straže morale rabiti orožje. Pri tem je bilo pet Belgijcev ubitih, šest pa ranjenih. Že včeraj zvečer je bilo med interniranimi naznanilo gotov odpor. Električna napeljava je bila razrezana. Takoj so poklicali policijo. Danes zjutraj so došli iz Utrechta nove čete. Upora Belgijcev se še ni posrečilo popolnoma zatreti. Po nekem uradnem poročilu iz Haaga je bilo pri tem mrtvih 6 belgijskih vojakov, devet pa ranjenih.

Sestanek kraljev Jurja in Alberta s predsednikom Poincarjem?

Milan, 2. decembra. Listi poročajo iz Pariza, da obišče kralj Jurij V. svoje čete v severni Franciji in Belgiji, dočim je Poincare pri četah v Lotaringiji, svoji rojstni deželi. Ni izključeno, da se oba sestaneja in obiščeta belgijskega kralja Alberta, ki je še vedno pri svoji armadi. Namiguje se, da je ta sestanek v zvezi z velikimi spremembami na bojišču. Važnejših dogodkov pa ni pričakovati, dokler se ne odloči velika bitka na Poljskem.

Francoska zbornica sklicana.

Bordeaux, 4. decembra. (Kor. ur.) Ministrski svet pod predsedstvom predsednika Poincaréja je sklenil sklicati francosko zbornico k izrednemu zasedanju dne 22. decembra v Parizu. Ministri odpotujejo koncem prihodnjega tedna v Pariz, da bodo na razpolago finančnemu odseku senata in proračunskemu odseku zbornice. Tudi predsednik Poincaré bo tedaj v Parizu.

Turčija v vojski.**TURSKO POROČILO O BOJIH NA KAVKAZU.**

Carigrad, 3. decembra. (Kor. urad.) Turški glavni stan poroča: Turške čete so ob reki Tshoroh izvojevale velik uspeh. Podrobnosti slede.

BOJI ZA SUEŠKI PREKOP.

Budimpešta, 2. decembra. »Az Estov« poročevalec brzojavlja iz Carigrada dne 1. t. m.: O boju, ki se je vršil kakih 20 km vzhodno od Sueškega prekopa, prihajajo semkaj nova poročila. Indijska armada je skoro docela ugonobljena. Turki so uplenili štiri težke topove, ki jih bodo postavili ob kanalu. — Isti list poroča iz Carigrada z dne 27. novembra: V Egiptu akcija polagoma napreduje. Če bi mogli Turki spraviti v Egipt 100.000 mož, bi bila zmaga zagotovljena. Angleži branijo kanal z znatnimi utrdbami. Džemal paša, mornariški minister, je dobil nalogo, da prevzame vrhovno poveljstvo nad četami v Egiptu, kamor je že odpotoval.

100.000 TURKOV PROTI SUEŠKEMU PREKOPU.

Milan, 4. decembra. »Corriere della Sera« poroča, da prodira 100.000 Turkov proti Sueškemu prekopolu.

PONESREČEN RUSKI NAPAD NA MUNKAC.

»Gazeta Krakowska« je izvedela skozi Budimpešto iz Munkača, da je neki v karpatskih prelazih ujeti ruski podčastnik pripovedoval naslednje podrobnosti iz teh bojev:

»Od častnikov sem izvedel, da je cilj našega pohoda Munkač. Dobili smo ukaz korakati naprej. Polkovnik je razposlal predstraže, ki so daleč prodrle. Po nekoliko urah so se vrstile in poročale, da so z daljnogledi videle obrise trdnjave. Voditelj je začel torej iskati po zemljevidu trdnjavo v okolici Munkača, toda našel je ni. Vsa naša sila je bila samo en polk, seveda brez težke artiljerije, reditega sploh nismo mogli misliti na to, da bi napadli trdnjavo. Polkovnik je poslal kurirja v Stry s prošnjo za navodila. Najbrže tudi general ni našel trdnjave na zemljevidu in zato je naš polk dobil ukaz, naj se umakne.

V ZEMPLINU

ogrske upravne oblasti zopet delujejo. Tudi brzojav funkcijera. Rusi so mogli razstreliti le še železniški most pri Koszkuku. Železniški uradniki so se vrtnili. Oblasti so dognale, da so Rusi požgali elektrarno in 40 hiš, druge škode niso napravili. Živila so vzeli vse seboj. V nekaterih krajih so popili le žganje, vino so pa popustili. Iz več stanovanj so vzeli tudi obleko.

PREPOVEDANI SVETLOBNI SIGNALI NA OGRSKEM.

Budimpešta, 3. decembra. (Kor. ur.) Uradni list objavlja odredbo ministrskega predsednika, ki v interesu vojske prepoveduje svetlobne in druge signale, s katerimi bi se lahko širila obvestila v celi deželi. Prestopki se bodo kaznovali z zaplato do 15 dni in z globo do 200 kron.

BOJI V BUKOVINI.

Suczawa, 3. decembra. Rusi so onostran Pruta dobili močna ojačenja in skušajo v Bukovini potisniti nazaj karpatske čete. Avstrijske čete se odločno upirajo in vzdržujejo svoje postojanke. Mraz je zelo hud. Ker so reke deloma zamrznjene, je ruska ofenziva olajšana. Po gorskih kotih leži debel sneg.

POLOTOK SINAI V TURŠKIH ROKAH.

Carigrad, 4. decembra. (Kor. urad.) Glavni stan poroča z dne 3. decembra: Nasproti neki turški vesti, da so turške čete polotok Sinai zapustile, opozarjamo na zmagonosni boj med nami in Angleži v bližini Sueškega prekopa. Ta boj se je končal s tem, da sta padla na angleški strani dva častnika in mnogo vojakov, veliko Angležev smo pa ujeli. To dokazuje, da je Sinai v naših rokah.

ODMEVI TURŠKE SVETE VOJNE NA FRANCOSKEM.

Berlin, 3. decembra. Semkaj je dopela vojna dopisnica z zapadnega bojišča, ki poroča: Danes zjutraj je pribežalo k naši stotnji 85 Turkosov. Preje so poslali k nam tri moše vprašati, če je Turčija res proglasila sveto vojno proti Rusiji in Franciji.

FRANCOZI PORAZILI VSTAŠE V MAROKU.

Lyon. Le Nouvelliste poroča iz Tangerja: Dne 7. novembra so napadle francoske čete v bližini mesta Taza maroške rodove, ki so se uprli. Vstasi so bili poraženi; zbežali so v gore, pustivši veliko mrtvih, ranjencev in bogat plen. Francozi imajo 20 mrtvih in 25 ranjencev.

ANGLEZI SE POGAJAJO S SENUSSI.

Rim. V rimskih krogih krožijo vesti, da se Angleži pogajajo z glavarjem rodu Senussov, Sibi Ahmedom. Ta je baje obljubil, da ne bo šel proti Egiptu. Angleži ga pa nameravajo imenovati za kediva v Egiptu.

TURKI ZAPLENILI 300 ŽELEZNIŠKIH VOZ.

Atene. Turške oblasti v Smirni so zaplenile 9 lokomotiv, 300 železniških voz in 15.000 vreč moke, ki je bila namenjena za Anglijo.

ODEŠKA BLOKADA.

Budimpešta, 2. decembra. Poročevallec »A Esta« brzojavlja: Pred tednom dni sem zapustil Odeso in čez Rumunsko dospel na Ogrsko. Pred Odeso leži turško brodovje. Mesto samo je nepoškodovano, vendar so ladijski topovi užgali več važnih vojaških skladišč. V mestu vlada silno razburjenje. Oblast je mesto deloma izpraznila. Številne avstro-ogrške in nemške vojske ujetnike so takoj po prihodu turških ladij odpravili v osrednji ujetniški tabor v Smolensku. V Odeso in njene brambne postojanke so iz Kurlandije in drugih severozapadnih gubernij poslali veliko vojštva; tudi na Kavkaz so odposlali vojštvo iz pokrajin, kjer prebivajo Nemci.

RUSKI RDEČI KRIŽ.

Milan, 4. decembra. (Kor. urad.) »Corriere della Sera« poroča iz Peterburga: Za ruske čete, ki se bojujejo na Kavkazu je treba »Rdeči križ« še le ustanoviti. Tudi za »Rdeči križ« na ostalih bojiščih primanjkuje potrebsčin.

Rusko brodovje pri Alandskih otokih.

Berlin, 3. decembra. »Vossische Zeitung« poroča iz Kodanja: Rusko brodovje je sedaj zasidrano pri Alandskih otokih. V ponedeljek je plul nad otoki nek nemški zrakoplov.

Alandski otoki leže pri vходу v Botniški zaliv med Švedskim in Finskim zalivom.

Nova akcija Italije v Tripolisu. — V Tripolisu odide 50.000 laških vojakov.**UPOR V TRIPOLISU.**

Rim, 3. decembra. »Agenzia Stefani« poroča iz Tripolisa: Polkovnik Miani brzojavlja, da je vsled nemirov Siatov v Fessanu odrinil tja z oddelkom vojakov, da kaznuje upornike. Prisilil jih je, da so pobegnili v Zellaf, nakar se je vrnil v Brack. Tekom noči 29. novembra so uporniki nenadoma napadli fort Garasebha, kjer je bila mala garnizija. Iz Askarov iz Fessana sestavljene prednje čete in straže niso alarmirale posadko, ampak se pridružile upornikom, ki so na ta način z lahkoto zasedli vrh gore Galasebha. Iz belih Eritrejev sestavljena posadka se je branila z največjo hrabrostjo in je zadala upornikom resne izgube, nakar se je umaknila v redu v Brack, da se združi z glavno kolono. Na naši strani so padli 4 častniki in 27 vojakov.

ITALIJA POSLJE 50.000 VOJAKOV V TRIPOLIS.

Milan, 4. decembra. »Avanti« poroča, da pripravila vlada novo ekspedicijo v Tripolis, kamor bo odšlo 50.000 mož.

Naši letalci nad Celinjem.

Iz Rima se 1. decembra poroča: Ceti-nje sta obiskala dva avstro-ogrška letalca, ki pa nista metala bomb, marveč sta mirno odletela, ko so nanju streljali iz pušk. Ne-navaden prizor je povzročil v črnogorskem glavnem mestu veliko razburjenje.

Tudi črnogorski kralj je pritekel iz svoje palače in si letalca ogledal.

SOCIALNODEMOKRAŠKI POSLANEC LIEBKNECHT PROTI VOJNEMU KREDITU.

Berlin, 3. decembra. Predsednik socialnodemokratske frakcije državnega zbora je objavil v »Vorwärtsu« izjavo, ki pravi, da je poslanec Liebknecht v nasprotju s sklepom frakcije glasoval proti vojnemu kreditu. Predsednik obžaluje ta slučaj, s katerim se bo frakcija še pečala.

Berlin, 4. decembra. Socialnodemokraški poslanec Liebknecht namerava odločiti mandat.

Razna poročila.**SULTAN ČASTITAL NAŠEMU CESARJU.**

Carigrad, 4. decembra. (Kor. urad.) Sultan je poslal cesarju Francu Jožefu pristržno brzojavno častitko ob priliki zavzetja Belgrada.

SKRB NAŠEGA RDEČEGA KRIŽA ZA VOJNE UJETNIKE.

Dunaj, 3. decembra. (Kor. urad.) Rdeči križ je sklenil sporazumno z vojnimi ministrstvom, da se ustanovi odbor, ki bo obiskal v raznih deželah raztresene tabore vojnih ujetnikov. Nedostatki se naznanijo vojaškim oblastim, da jih odpravijo. Med vojne ujetnike se razdele darovi. Odboru je pristopilo več odličnih oseb; odbor se pod vodstvom barona Spiegelfelda v kratkem konstituira.

BOLGARSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK NA POTU V BERLIN.

Bukarešt. Rumunski list »Vittorul« poroča, da je potoval bolgarski ministrski predsednik dr. Radoslavov skozi Bukarešt. Na kolodvoru je imel kratek pogovor s tamošnjim bolgarskim poslanikom. Iz Bukarešta je odšel ministrski predsednik v Berlin.

GRŠKI LISTI PROTI BOLGARIJI.

Atene, 4. decembra. Tukajšnji listi pišejo proti temu, da bi se odstopilo kaj ozemlja Bolgariji.

GRŠKO NASILJE NA BOLGARSKI MEJI.

Sofija, 2. decembra. Prefekt v Nevrokopu je brzojavil ministrskemu predsedniku naslednji dogodek z bolgarsko-grške meje: 28. novembra so grški orožniki udrli v bolgarsko vas Veznesis, ki leži 1 in pol ure tostran meje, ter odpeljali s sabo čez mejo župana in 11 drugih občanarjev. Zaprli so jih v neko cerkev in jih grozno mučili in jim grozili s smrtjo. Na ta način so hoteli orožniki zvedeti od njih, kje se nahajajo bolgarski četaši. Dva ujetih Bolgarov sta ušla in pribežala nazaj v Bolgarijo; na celem telesu imata sledi težkega zlostavljenja. Pričakovati je energičnega nastopa bolgarske vlade radi tega nezaslišanega čina.

VEROIZPOVEDANJE RUMUNSKEGA KRALJA FERDINANDA.

Bukarešt, 2. decembra. Bivši škof Genadijev priobčuje v »Adeverul« pismo, v katerem pripoveduje o svojem srečanju s pokojnim kraljem o priliki krsta princezinje Elizabete. Škof je svojčas izgubil kraljevo milost, ker je ostro nastopil proti rumunski katoliški agitaciji. Škof želi, da bi kralj Ferdinand povodom svojega kronanja dne 24. februarja prestopil v pravoslavlje, tembolj ker je kraljica Marija hči zveste koburške princezinje. S tem činom bi kralj napravil celi Rumuniji veliko veselje.

RUSKA AGITACIJA NA RUMUNSKEM.

Bukarešt, 2. decembra. Z ozirom na demonstracije, ki so se 29. m. m. vršile v Bukareštu po shodu organizacije »Actiunea nationale« (narodna akcija) treba pribiti, da rusofilno gibanje v Rumuniji nima niti najmanjšega vpliva na merodajne rumunske kroge. Na boljši dokaz za to so rusofilni listi z »Adeverulom« na čelu, ki dan za dnevom ljuto napadejo Bratianovo vlado, češ, da noče slišati »ljudskega glasu«. Značilno je dalje dejstvo, da je rusofilno gibanje glasno odklonila celo glasovita »Liga«, katere končni cilj je »rešitev« sedmograških Rumunov izpod »avstro-ogrškega jarma«. Proti vojni se je odločno izrazila socialnodemokratska stranka, narodna, konservativna in liberalna stranka se pa doslej drže popolnoma rezervirano in se še niso na nobeno stran izjavile. Iz tega se lahko sklepa, kako previdarno in resno se v rumunskih političnih krogih presoja položaj, zato ni dvoma, da bo avtoriteta vlade zmogla tudi v zbornici in se bo točno izpolnila vladna želja, da se ne bo razpravljalo o zunanjepolitičnem položaju in pritiskalo na vlado, da bi Rumunija opustila svojo nevtralnost.

TUDI KITAJCI HOČEJO GOVORITI.

Iz Pekinga poročajo: Kitajska vlada je naročila vsem svojim poslanikom na dvo-

rih vojskujočih se držav, da hoče biti pri mirovnih konferencah primerno zastopana.

TSINGTAU JAPONSKO VOJNO PRISTANIŠČE.

Frankobrod, 3. decembra. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Peterburga, da je Tsingtau proglašen za japonsko vojno pristanišče prvega razreda. Trgovskim ladjam je vohod prepovedan. Japonska vlada je odposlala v Evropo posebno komisijo, ki naj dožene, v koliko bi lahko Japonska namesto Nemčije dobavila blago.

NESREČA DVEH NIZOZEMSKIH PARNIKOV.

London, 4. decembra. »Lloyd« je dobil poročilo, da je ob nizozemski parnik »Niobe«, ki je priplul v Downs, noč med viharjem zadel na vožnji iz Battavie v London nizozemski parnik »Batjan«. Prednji del »Niobe« je poln vode. Parnik »Batjan« je pri Dealu nasedel, ima dvo luknji in je poln vode.

SIN BELGIJSKEGA MINISTRKEGA PREDSEDNIKA UJET.

»Nationalzeitung« poroča, da so ujeli Nemci sina belgijskega ministrskega predsednika Broquevilla, ki se je kot prostovoljec vojskoval v belgijski armadi.

Dnevne novice.

— Slavlje v nedeljo. Odbor S. K. S. Z. poziva s tem vsa društva slovenske kršč. soc. organizacije, da se prihodnjo nedeljo pod društvenimi in družbinimi zastavami udeležijo slovesne službe božje ob priliki 66. letnice slavne vlade Njeg. Veličanstva cesarja in povodom padca Belgrada.

— Slavlje na deželi ob padcu Belgrada. Prepozno za večerajšnje številklo smo dobili iz Zagorja ob Savi brzojavko: Zagorje ob Savi v zastavah, vznosenju in streljanju ob navdušenega veselja nad padcem Belgrada. Rott. — Iz Višnje gore nam poročajo: Ob potrkavanju zvonov in streljanju s topičem so bile v Višnji gori razobešene zastave.

— Zagreb ob padcu Belgrada. Zagreb je bil povodom padca Belgrada razsvetljen. Tozadevni oklic na prebivalstvo Zagreba je izdal župan Holjac.

— FZM. Potiorek častni meščan Celovca. Celovski občinski svet je v svoji današnji seji soglasno sklenil, da se podeli poveljniku balkanskih armad FZM. Potiorek, ki je, kakor znano, po rodu Korošec, častno meščanstvo deželne glavnega mesta.

— Padel je na južnem bojišču 26. novembra t. l. poročnik 27. črnovojniškega polka g. Joško Hudč. Bil je zadet od dveh krogel; zadnji je dobil v prsi, ki je v kratkem povzročila smrt. Padli junak je bil 39 let star in iz Mirnepeči doma, vrl in ljubeznjiv. Bodi mu daljnja srbska zemlja lahka!

— Dunajski kardinal-nadžkof pri cesarju. Cesar je dne 3. t. m. zaslišal v daljši zasebni audienci dunajskega nadškofa kardinala dr. Piffla.

— Vojaki in rekonvalescenti ob našem Primorju. Vojaško poveljstvo v Zagrebu je sporazumno z vojaškim poveljstvom v Gradcu sklenilo, da odpošlje ob Jadransko Primorje v Volsko, Opatijo in Lovrano rekonvalescente in ranjence. V kratkem odpošlje v navedene kraje 3000 mož.

— Umrl je na Dunaju vseučiliški profesor dr. Julij Scheff, star 68 let. Bil je predstojnik zobozdravniškega vseučilišnega zavoda.

— Od »smrti« vstal. Tudi Antonija Doblekar pri Dev. Mar. v Polju je bila ob moža, ko se je začela sedanja svetovna voška, ločena. Mož, Silvester Doblekar, je moral s hrabriimi slovenskimi polki vred odriniti v Galicijo za dom med bojni grom. Žena je ostala sama, molila in jokala po možu, jokala tem bolj, ker ni bilo tedne in mesece od moža nobenega glasu. Trle so jo strašne misli, da je njen mož našel zgodnji grob tam daleč na ruskih poljanah. Pa kako se je razveselila te dni, ko je dobila pismo, da je njen mož še med živimi v mestu Rostovu ob Azovskem morju z nekaterimi drugimi Slovenci vred, od koder se bo vrnil po končani vojski zdrav in nepoškodovan v domačo vas ves srečen in vesel. Antonija Doblekar je pa že zdaj vsa srečna in vesela, da ji je mož tako od »smrti« vstal.

— Z zlato hrabrostno svetinjo odlikovani Kranjec. Poštni aspirant Rudolf Kovačič v Celju, iz Dolge vasi pri Kočevju doma, je bil kot deželno-bramborski četo-vodja odlikovan na severnem bojišču z zlato hrabrostno svetinjo. Njegov vod je v nekem boju napadla neka kozaška stotnija spredaj, neka pehotna stotnija in dve strojni puški pa na levem krilu. Kljub temu je držal svojo postojanko nad dve uri in se mu je celo posrečilo, da je postrelil moštvo ene ruske strojne puške, nakar je druga prenehala streljati. Ko mu je bilo ukazano, da se naj umakne, je šel s svojim vodom šele nazaj, ko sta bila na varnem ostala dva vođa, katerima se je nato pridružil. Sovražnik je medtem naskočil

Kovačičev vod. V boju na nož se je nato celo uro bil in je veliko sovražnikov usmrtil.

— Smrtna obsodba po prekem sodu. Graški listi poročajo iz Moravske Orlice 3. decembra: C. kr. okrajno glavarstvo v Moravskih Orlicah je dne 30. novembra poslalo listom sledeče poročilo: Obsodba po prekem sodu. Tehnični uradnik Slavomir Kratochvil je bil od sodnije c. in kr. vojaškega poveljstva v Moravskih Orlicah z obsodbo z dne 23. novembra 1914 zaradi zločina veleizdaie no § 85c kaz. zak., zakrivičene s tem, da je v Prerovu sredi novembra t. l. razmnožil in razširjal letake s pesmijo v češkem jeziku, kjer se sedanje vojne razmere, namen vojske in po-zrtvovalnost prebivalstva opisujejo na huj-skajoč način in zapeljuje k podietjem, ki imajo namen povečati nevarnost za drža-vo od zunaj in provzročiti upor v notra-njosti države, nadalje da je nosil okoli ma-nifeste caria na češko ljudstvo, po naglem sodu obsojen na smrt na vislicah. Ta ob-sodba se je izvršila še isti dan, dve uri po-tem, ko je bila izrečena, na sodnijskem dvorišču. To se razglašja na povelje c. kr. vojaškega poveljstva. — C. kr. okrajni glavar: Cschmeidler.

— Pismo z 10.000 kronami izginilo. Iz Kecskemeta na Ogrskem poročajo: V po-nedeljek je vladalo na tukajšnji pošti ve-liko razburjenje, ker se je pokazalo, da je pismonoši Ivanu Liszes zmanjkalo denar-no pismo z 10.000 kronami. Pismo je bilo oddano v Raczkovu in naslovljeno na dav-karijo v Kecskemetu. Preiskava se je uveljala.

— Krožnik spomenik na vojsko. Pre-skrbovalni urad vojnega ministrstva je ukazal izdelati spominski krožnik na voj-sko. Krožnik je modrosive barve, pred-stavlja sv. Mihaela v boju z zmajem, spo-daj je napis »Kriegsjahr 1914«. Spodaj se nahaja podpis urada in tekoča številka. Stane 12 kron. Dobiček je namenjen vdo-vam in sirotam padlih vojakov.

— Velikovec - št. Rupert. Ob pril-iki tridnevnihi duhovnih vaj za Mariji-no družbo — poslušajo lahko tudi dru-gi verniki — bo začel v soboto, dne 5. decembra ob 3. uri popoldne do praz-nika Brezmadežnega spočetja, v torek popoldne, vsak dan v St. Rupertu v župni cerkvi zjutraj po mašah govor in ob 3. uri popoldne. Duhovne vaje bo vodil duhovni svetnik Janez Kalan, urednik »Bogoljuba« iz Ljubljane. — V nedeljo dne 6. decembra, na Miklav-ževo, bo popoldne ob blagoslovu po-sebno važna pridiga. Pridite poslušat tudi iz vseh sosednjih župnij!

— Umrl je za ranami v Zagrebu eno-letni prostovoljec 29. pešpolka Josip Cvetko.

— Božično darilo amerikanskih otrok otrokom vojskujočih se držav. V Plymouth se je priplul amerikanski transportni parnik »Jason« z darovi amerikanskih otrok, ki se razdele med otroke vojskujočih se držav. »Jason« vozi nad 5 milijonov predmetov. Iz Plymoutha se odpelje parnik v Mar-seille, od tu v Genovo. Čez Genovo se pošljejo darovi v Avstrijo in v Nemči-jo. Rusiji in Srbiji namenjene stvari izkrcajo v Solunu.

— Kolera. C. kr. kor. urad poroča, da se je pojavil na Moravskem in v Šleziji po en slučaj, v Krakovem pa tri-je slučaji azijske kolere.

— Poštne nakaznice avstro-ogr-skim vojnim ujetnikom na Japonskem. Uradno se obvešča, da se od zdaj lahko pošiljajo tudi poštne nakaznice avstro-ogrskim vojnim ujetnikom na Japon-skem do najvišjega zneska 1000 frankov.

Zemljevid bojišč. Da ne bodo po-grešali naročniki »Svetovne vojske« pri zasledovanju vojnih dogodkov zemljevida evropskih bojišč, bo izdalo založništvo v slovenskem jeziku velik zelo natančen zemljevid Evrope, ki bo nudil jasen pregled čez vsa bojišča. Kljub velikanskim stroškom smo se odločili za najbolj jasen in natančen ročni zemljevid, ki je bil dosedaj na razpolago v veliki obliki. Izdeluje ga neko svetovno kartografično podjetje v Lipskem. Če tudi bo morala biti pro-dajna cena tega krasnega zemljevida precej visoka, ga bodo prejeli naročni-ki »Svetovne vojske«, kot brezplačno prilogo, oziroma se bo smatral kot en navaden sešitek »Svetovne vojske«. — Opozarjamo pa, da bodo deležni te ve-like ugodnosti samo naročniki »Svo-tovne vojske«. Kdor bo zemljevid kupil posamezno ali v posameznem sešitku bo plačal samo za zemljevid okoli 3 K. Za naročnike »Svetovne vojske« se vsakdo lahko še vedno prijavi tudi če je že nekaj sešitkov posebej kupil in se mu bodo ti sešitki odšteli od naroč-nine.

Umor v Šmartnem pri Ljuni.

Rozalka Kremžar, doma iz Jablen-skih lazov pri Šmartnem, je našla v sredo,

dne 2. decembra, svojo sestro umorjeno v nekem jarku poleg vasi Slatine. Marijo Kremžar so pogrešali že od pretekle nedelje sem. Zadnjič so jo videli v nedeljo popoldne ob 5. uri, ko je šla v spremstvu nekega santa domov v Jablanico. Fanta so zaprli, ker ga dolže umora iz ljubosumnosti. Marija Kremžar je bila 22 let stara dekle šivilja čedne zunanosti. Poleg nje v jarku so našli na veji njen rožni venec. Na vratu je imela velike rane. Morilec jo je moral s ceste potegniti v bližnji jarek. Danes so dekle obducirali.

Ljubljanske novice.

Ij Slavlje v nedeljo v Ljubljani. Tudi v Ljubljani bodo v nedeljo, dne 6. t. m. dop. po vseh cerkvah slovesno sv. maše in Te Deum povodom 66letnice vladanja cesarja Franca Jožefa I. in padca Belgrada. Društva in družbe naj se udeležijo slavlja v svoji župni cerkvi z zastavami. S. K. S. Z. se udeležijo z zastavo slovesnosti v frančiškanski cerkvi. Cerkvena slovesnost se prične v frančiškanski cerkvi ob 9. uri dopoldne. Pozivamo člane in članice organizacije naj se pridružijo v obilnem številu.

Ij V nedeljo, dne 6. decembra, ob patroničju sv. Nikolaja, bo premilostni knezoškof po pontifikalni sv. maši v ljubljanski stolnici podelil slovesen papežev blagoslov, s katerim je združen popolni odpustek za vse one vernike, ki prejmo sv. zakramente, so navzoči, ko se blagoslov deli in opravijo predpisane molitve na papežev namen.

Ij Povodom padca Belgrada je včeraj dopoldne zvonilo po vseh ljubljanskih cerkvah.

Ij Cesarska slavnost na II. drž. gimnaziji. V telovadnici učiteljica so se v torek ob pol 11. uri zbrali vsi učenci in profesorji, da proslave 66. obletnico, odkar je naš cesar zasedel prestol. Slavnost je otvoril jednat govor ravnatelja Štritofa, ki je orisal Njega Veličanstvo kot človeka in vladarja. Na koncu govora je zaklical trikrat »Slava« in navdušena mladina mu je krepko sledila in zapela cesarsko pesem. Profesor Vesenjāk je podal na podlagi statističnih podatkov duševni in materialni razcvit narodov v monarhiji pod vladjo Frana Josipa I. Govornik se je zlasti oziral na Slovence. Sedmošolec Leben je v izbornem govoru orisal tri cesarjeve obiske v Ljubljani (1856, 1883 in 1895), petošolec Žagar pa je lepo podal marsikatero črtico iz življenja našega vladarja. Četrtošolec Slana je deklamiral lepo Sardenkovo pesem, ki je zložena nalašč za to priliko. Dr. Merhar je opravil v nemški cerkvi ob 9. uri sveto mašo za gimnazijce.

Ij Opozarjamo na Miklavžev večer, ki ga priredi trnovsko gospodarsko in izobraževalno društvo jutri soboto ob 8. zvečer v gostilni g. Fröhlich na Trnovskem pristanu št. 4. Vstop je dovoljen le članom in povablencem. Če kdo namerava koga obdarovati, naj prinese dar jutri, v soboto, popoldne od 4. do 6. ure dobro zaviti in s praviim naslovom obdarovanca v društveno sobo k Zalarju. Pozneje se darovi ne bodo sprejemali.

Ij Barake za vojake-rekonvalescente postavili bodo pod Tivoli.

Ij Prispevki osobja južne železnice v prid Rdečemu križu, vojnemu pomožnemu ter vojnemu oskrbovalnemu uradu. Celotno osobje c. kr. priv. južne železnice je sklenilo, nabirati mesečne prispevke v prid

imenovanim dobrodelnim zavodom. Pri velikem številu uslužbencev — v poštah jih pride veliko tisoč nastavljenih — je mesečno nabrana svota vsekakor pomembna. Prometno osobje glavnega kolodvora v Ljubljani nabere samo mesečno okroglih 250 K.

Ij Vest o smrti g. stolnika Adolfa Ferlinza na severnem bojišču. Padel je 20. novembra ter je bil na bojišču pokopan. Blag mu spomin!

Ij Ljubljana hoče fižola! Kakor znano, je c. kr. deželna vlada v Ljubljani dovolila mestni občini ljubljanski, da zapleni več v Ljubljani se nahajajočih zalog fižola. Mestna občina je z ozirom na ta odlok zaplenila okoli 30 vagonov raznovrstnega fižola, ki je bil večinoma pokupljen od budimpeštanskih in drugih tvrdk za izvoz. Deželna vlada in mestna občina sta s tem storila ljubljanskemu prebivalstvu velikansko dobroto. Dočim se je namreč fižol izvažal izven dežele, ga domačini sploh niso mogli kupiti ali pa za tako visoke cene, kot nikdar prej. Kako velika je potreba po tem živilu, je razvidno zlasti od naročil, ki jih je mestni magistrat sprejel prve tri dni od strani privatnih strank. Oglasilo se ni na magistratu v tem času nič manj kot 500 gospodinj, ki so skupaj naročile skoraj tri vagone fižola za domačo uporabo. Ker pa mestni magistrat ne more lahko sam razprodajati fižola, je sklenil mestni aprovizacijski odsek, da se bo dal v razprodajo tudi trgovcem. Trgovci pa, ki so pripravljeno prodajati fižol mestne občine, se morajo držati določenih cen in smejo prodajati to blago le na drobno in le v aprovizacijske namene mestne občine ljubljanske ter domače potrebe ljubljanskih prebivalcev. Pridobitev fižola je za Ljubljano tem večjega pomena, ker je uvoz deželnih pridelkov iz drugih dežel skoraj že popolnoma prenehal in bi bilo res uprav greh, če bi se tako redilnega živila, kot je fižol, ne obdržalo doma za časa sile in potrebe. Nadaljnje prijave glede naročil fižola se sprejemajo vsak dan od 8. do 12. dopoldne na mestnem magistratu (srednja hiša, pritličje, prva vrata levo).

Ij Padel je na severnem bojišču enoletni prostovoljec 27. pešpolka Dušan Sajovic, sin prometnega kontrolorja južne železnice g. Karola Sajovica.

Ij Gosp. Leopold Župnek ni več oskrbnik v bolnišnici Rdečega križa v Ljudskem domu, ker je moral oditi k vojakom.

Serravallovo
železnato Kina-vino
najbolj pripravno
kot **darilo** za
vojne ranjence
in
rekonvalescente.
Od zdravnikov priznano in priporočeno
krepilno sredstvo.
Izborni okus.
Na prodaj v lekarnah.
I. Serravallo, c. in kr. dvorni dobavitelj
Trst-Barkovlje. 3176

Naročanje „Slovenca“.

Vratne bolezni,

kašelj, hripavost, katara,
ozdravijo hitro in temeljito, premovane
pastile iohannaria Prendini-ja
Zaloga v Ljubljani v Sušnikovi lekarni
»pri zlatem jelezu« na Marijnem trgu.

V najem se odda s 15. decembrom dobro vpejlana

mesnica.

Ponudbe sprejema uprava „Slovenca“ pod številko 3134.

Člencica

za trgovino mešane stroke sprejme
za takojšnji nastop 3308

Friderik Skušek, Metlika, Dol.

Sprejme se 3313

svečarski pomočnik

pri **JOSIPINI ŠINK** v Kranju,
glavni trg št. 107. Vstop takoj.
Plača po dogovoru.

Št. 22311.

Božič v vojni.

Tukajšnja nabiralnica c. in kr. urada za vojno preskrbovanje (Simon Gregorčičeva ulica št. 20, v pritličju na desno) sprejme božična darila za naše vojake v vojni samo do **všetega**

6. decembra 1914.

Po tem dnevni dohajajoča božična darila se morajo odkloniti, ker se jih ne zamore četam pravočasno dostaviti.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 3. decembra 1914.

4 pridne kovače

dnevna plača 5—6 kron

išče stavbena tvrdka

Dr. Ing. O. Samohrd & Jos. Lončarič
v Ljubljani

Predstaviti se je v Gledališki ulici števil. 7

Domača tvrdka

Zunanja naročila
2815 obratno

Cene brez konkurence

Modni salon Marija Götzl

Priporočamo domačo solidno tvrdko

Velika zaloga damskih in otroških klobukov v najnovejših oblikah vseh vrst ter športnih čepic

Židovska ul. 8

Zalni klobuki
vedno v zalogi

Popravila se sprejemajo

Velika Miklavževa in Božična prodaja

po skoro neverjetno nizkih cenah se je pričela v soboto
dne 28. novembra in se prodaja nadalje v prvem nadstropju v vseh
oddelkih tovarniške zaloge
PODJETJA ZVEZDNIH TKANIN „HERMES“

ostankov

BRATA VOKAČ V LJUBLJANI

Šelenburgova ulica 5 nasproti pošte

Opozarjamo na ugodnost te Miklavževe in Božične prodaje in na posebno znižane cene sledečih vrst ostankov blaga, kojih je ta teden ogromna množina došla na zalogo.

Za obleko modnega porhanta 6 metrov; cena kosu prej K 394, sedaj samo K 294.

Za obleko najmočnejšega modnega velourja kos 6 metrov prej K 540, sedaj samo K 388.

Finilanel porhana, lepi vzorci, kos 6 metrov zadostno za 2 srajci prej K 396, sedaj samo K 276.

Krep porhant s kitkami v krasnih barvah za bluze prej K 280, sedaj samo K 138.

Imit. sukna 110 cm široko za ženske obleke 4 1/2 mtr. zadostno za obleko; kos prej K 780, sedaj samo K 480.

Zelo fino in močno modno sukno široko 110 cm, kos 4 1/2 mtr. zadostno za obleko; cena prej K 1180, sedaj samo K 780.

Zelo fino in zelo elegantno 130 do 140 cm široko sukno v različnih modnih barvah 4 mtr. za obleko; cena kosu prej K 1580, sedaj samo K 1180.

Močno zimsko moško sukno za obleke 3-10 mtr.; cena kosu prej K 1960, sedaj samo K 1280.

Najfinejše in najtrpežnejše možko sukno v elegantnih modnih barvah za obleko kosi po 3-10 mtr.; cena kosu prej K 2490, sedaj samo K 1780.

Različne vrste modrotiska, kotenine in kambrikov kosi razne kosti; cene metru po 40, 44 in 48 vin najmočnejše. Poleg tu navedenega blaga prodajali se bodo tudi druge vrste ostanki po izvanredno znižanim cenah.